

У редакцію надійшли нові книги

Самооцінювання в школі / [Баумгартнер-Шаффер М., Буднік Е., Фіалковська А. та ін.] ; за ред. Е. Толвінської-Курліковської. – Польська переклала Олена Гарцула. – Львів : Літопис, 2011. – 186 с.

УДК 37.091.279.7

ПОРАДНИК ІЗ САМООЦІНЮВАННЯ В ШКОЛІ ВІД ПОЛЬСЬКИХ АВТОРІВ

Книга вводить читача у європейський контекст проблеми оцінювання в освіті, зокрема зставлено швейцарський, польський і український досвід із цієї теми.

Автори обґрунтовують власну концепцію оцінювання й описують різні його види, знайомлять із властивостями й методологією оцінювання як дослідження, радять, як правильно дїбрати і використати різновиди інструментів оцінювання, забезпечити передачу зворотної інформації, підготувати звіт, виміряти якість освіти й відобразити результати дослідження графічними методами тощо.

Читаючи сторінки цієї книги, знаходиш відповідь на головне запитання: "Навіщо школі самооцінювання?". Автори пропонують розглядати самооцінювання як інструмент організаційного розвитку. Кожна школа "хоче – мусить – може" розвиватися, а значить, змінюватися у позитивний спосіб. Це загальне твердження ("розвиток = позитивна зміна") сьогодні має конкретну інтерпретацію: хочемо змінювати школу так, щоб удосконалити якість освітніх послуг. Але це насамперед вимагає узгодження, про яку якість ідеться. Є істотна різниця між якістю, котру розуміють як високий рівень, та якістю, котру розуміють як забезпечення потреб. Не завжди задоволення та захоплення споживача є тотожним до задоволення його потреб – чи учні, втомлені вправами, що вдосконалюють їхнє знання таблиць множення, є завжди задоволеними? Чи може їхнє незадоволення свідчить про оцінку якості уроку? Чи ще більше – про якість роботи вчителя? Саме цей poradnik розглядає взаємну залежність таких ключових понять як: розвиток – якість – зміна – у їхньому стосунку з оцінюванням.

Також польські колеги наголошують на тому, що ніякі зміни не мають ані сенсу, ані перспективи, якщо не відомо на яких цінностях вони ґрунтуються. Фахівці виокремлюють чотири основні суспільні цінності, урівноважування яких визначає перспективи освітньої системи на десятиріччя вперед: рівність (equity), ефективність (efficiency), досконалість (excellence) та вибір (choice) – саме на їх підставі вирішують основні проблеми сучасної освіти.

Значна увага у poradniku приділяється організації та менеджменту процесу оцінювання, підготовці кадрів. Велика роль покладається на директора, який ініціює проведення самооцінювання та вмє долати опір, що може виникнути в колективі стосовно його здійснення. Для цього пропонується використовувати "Картку початку: Чи може мені допомогти самооцінювання?" (інструмент, який діагностує досвід учителів у сфері оцінювання) і дозволяє їм визначити, в якій фазі оцінювання перебуває школа.

У додатках наведено ознайомчий матеріал про оцінювання для педагогічної ради, таблиці обміну зворотною інформацією, зразки угод між школою та зовнішнім радником (працівником Центру вдосконалення вчителів середніх шкіл Республіки Польща).

Автори виразно підкреслюють своє глибоке переконання щодо необхідності використати у шкільному житті практик оцінювання у всіх його аспектах і вимірах – "не тому, що це модно, не тому, що цього вимагає закон про освіту (у Польщі. – Ред.). Будь-яка мода минає, закон змінюється. Пропонована книга – це знання і досвід інших, що показують, наскільки важливе рефлексійне, професійне визначення цінності всіх дій, а також те, що справжнє вдосконалення без нього не є можливим".

Книга видана в рамках проекту "Лідери освітніх ініціатив", фінансованого з коштів польської закордонної допомоги за посередництва МЗС Республіки Польща у 2009 – 2011 рр., що мав на меті створення в школах України проектів упровадження змін, пов'язаних із поліпшенням якості роботи, проведення самооцінювальної діяльності навчальних закладів. Науковий редактор українського видання – кандидат біологічних наук, директор Львівського ОШПО Роман Шиян.

Матеріали з реалізації на Полтавщині українсько-польського проекту "Лідери освітніх ініціатив" розміщені на сайті: <http://www.liv.lviv.ua/>
О. В. Стоцька, І. О. Калініченко

Цитувати: *Порадник із самооцінювання в школі від польських авторів* / О. В. Стоцька, І. О. Калініченко // *Постметодика*. – 2012. – № 1. – С. 59.
© О. В. Стоцька, І. О. Калініченко 2012. Стаття надійшла в редакцію 02.02.12 ■